

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2009 -02- 11
Dnr:	327-306/2009
Till:	RV

Stockholm 2009-02-02
Till kommunstyrelsen

^{CVL}
Skrivelse/angående tillsättandet av en granskningskommitté av Stockholms äldreboende

Vi har alla kunnat läsa om allvarliga brister i vård- och omsorgen av de boende på flera äldreboenden i Stockholm. Vintertullens äldreboende på Södermalm, Serafens äldreboende på Kungsholmen och nu senast på Kampementets äldreboende på Östermalm. Samtliga dessa äldreboenden sköts av olika vårdentreprenörer på uppdrag utav Stockholms stad. Vintertullen är ett av många äldreboenden som nyligen upphandlat av den moderatledda majoriteten. Mycket av problemet ligger i majoritetens sätt att upphandla. Lägsta pris sätts framför kvaliteten i omsorgen. Konsekvensen blir personalneddragningar och låg personaltäthet. Detta i kombination med majoritetens bristande fokus på granskning och kvalitetssäkring är mycket allvarigt. På Vintertullens äldreboende spändes en gammal människa fast utan möjlighet att göra sig hörd. Till detta kom den oanmälda granskning som Länsstyrelsen i Stockholms Län gjorde av äldreboendet. Under denna kontroll framkommer ett flertal allvarliga brister.

Socialdemokraterna på Kungsholmen har också uppmärksammat missförhållandena på äldreboendet Serafen. Flera Lex Sarah-anmälningar har lämnats in från personal om allvarliga händelser på boendet. I oktober lämnade Länsstyrelsen en starkt kritisk rapport efter inspektion av äldreboendet. Rapporten berättade att de äldres värdighet och integritet ställs åt sidan och att de äldre visas missaktning och nonchalans. Efter de uppmärksammade brister har slutligen stadsdelsnämnden givet efter för de massiva trycket och gått med på att säga upp avtalet med företag Aleris. På Kampementets äldreboende användes en lyftanordning felaktig vilket ledde till ett allvarligt fall. Enligt en Lex Maria anmälan avled den äldre morgonen efter. Äldreboende drivs sedan december 2007 av Attendo. Enligt

Attendo har personalen inte följt rutinerna och därtill förefaller personal ej fått erforderlig utbildning.

Den omfattande upphandling som sker av kommunala äldreboenden måste följas av en strategi för hur verksamheten ska granskas och hur kvaliteten ska följas upp. Detta är något som måste finnas med redan vid avtalsskrivningen. I annat fall finns ingen skyldighet för de privata vårdaktörerna att följa kommunens direktiv. För att kunde följa utvecklingen och kvaliteten i äldreomsorgen är det viktigt att relevanta nyckeltal mäts. Bristen på ett stadsövergripande uppföljningssystem för kvaliteten i äldreomsorgen gör jämförelser svåra. Det blir samtidigt svårt att urskilja framgångsfaktorer och att sprida goda exempel till fler boenden. Detta skapar svårigheter när nya riktlinjer ska tas fram, när resursfördelningssystem ska utvecklas etc.

Rapporter från äldreombudsmännen, äldreinspektörerna och från stadens revisorer, gör att det inte längre går att utgå från att det som skett på dessa boende är engångsföreteelser. Enligt en färsk rapport från stadens revisorer framkommer uppgifter om bristen på social stimulans och aktiviteter och på dokumentation av de enskilda personerna på äldreboendena i sex stadsdelar, bekräftar att något står väldigt illa till inom äldreomsorgen.

Till detta kan man dessutom lägga socialstyrelsens äldreguide, där framgår att Stockholms äldreboenden ligger klart under genomsnittet i landet när det gäller bemanning och personaltäthet. Vi vet alla att personalen är en mycket viktig faktor för att verksamheter skall ha bra kvalitet och kontinuitet. Enligt stadens egen mätning "Medarbetarna 2007" så framkommer att personalen inom äldreomsorgen minskade med 468 personer under 2007.

Till detta kommer också majoritetens misslyckade utbildningsinsats inom äldreomsorgen. Under 2007 hade den borgliga majoriteten stora problem att ens genomföra de utbildningar man hade budgeterat för. Endast 6 av 30 miljoner för kompetensutveckling gick åt. I det socialdemokratiska budgetalternativet fanns istället en rejäl satsning på utbildning inom just äldreomsorgen. Under förra mandatperioden genomfördes också en massiv utbildningsinsats som kraftigt höjde utbildningsnivån. Men sedan den moderatledda majoriteten tagit över har kompetensfondens arbete lagts ner.

Den borgliga majoriteten har genomfört omfattande utförsäljningar av äldreboenden. I flera fall har upphandlingen skett så att lägsta pris har prioriterats före högsta kvalitet. Ett exempel är Vintertullens äldreboende på Södermalm. Redan när upphandlingen genomfördes stod det klart att det skulle bli omfattande personalneddragningar. Serafens äldreboende på Kungsholmen är ett annat liknade fall. Frågan är hur många äldre som ska behöva råka illa ut på grund av misslyckade upphandlingar?

Med anledning av ovanstående föreslår jag

- Att kommunstyrelsen omgående tillsätter en extern och oberoende granskningskommitté som ges i uppdrag att kontrollera samtliga äldreboenden som har upphandlats under mandatperioden.
- Att granskningskommittén skyndsamt ska ta fram en lista över upphandlade äldreboende där det finns grund för uppsägning av avtalet på grund av bristande kvalitet i omsorgen.
- Att granskningskommittén även ska avlägga en lista på boenden där det i dagsläget inte föreligger skäl uppsägning men där fortsatta kontroller och uppsikt bör ske.
- Att de upphandlade äldreboenden där kvaliteten inte lever upp till socialtjänstlagens krav eller till kommunens avtal återtas i kommunal drift och garanteras en kvalitativ vård- och omsorg.
- Att samtliga stadsdelsnämnder ges i uppdrag att bidra och medverka till att granskningen möjliggörs.
- Att den pågående upphandlingen av ytterligare äldreboende som föreligger läggs på is i avvaktande på granskningskommitténs rapport.

Carin Jämtin (s)
Oppositionsborgarråd